

Postav hmyzí hotel

Od 8 rokov s dospelým • 1/3: slnečná časť pre samotárske včely

Náš hotel tvoria malé úkryty rozmiestnené podľa potrieb návštevníkov. Najprv vyrobíme zväzok dutých stebiel v drevenom obale. Dutinky môžu využiť niektoré samotárske včely na hniezdenie. Nie je to úľ na med ani univerzálny dom pre všetok hmyz.

ČO SI PRIPRAVIŤ

Asi 20–40 suchých dutých stebiel trstiny alebo bambusu. Vnútorne priemery približne 3–9 mm, využiteľná dutina dlhá 10–15 cm, vzadu uzavretá prirodzeným kolienkom. Vchody aj vnútro musia byť hladké, bez triesok. Obal môže byť neošetrená drevená debnička hlboká asi 18 cm so zadnou stenou a presahujúcou striedkou. Rozmery obalu prispôsobte zväzku.

POSTUP

1. Dospelý pripraví steblá.

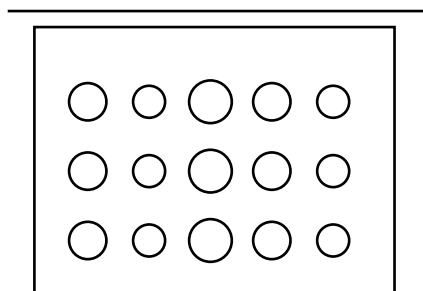
Odreže ich tak, aby na zadnom konci zostalo kolienko a smerom k otvoru bola dlhá priechodná dutina. Odstráni triesky. Deti môžu pravítkom porovnať dĺžky a vytriediť hladké kusy.

2. Uložte ich otvorom dopredu.

Zviažte ich do malého pevného zväzku a vložte do debničky. Otvorené konce nech sú zapustené asi 2–3 cm pod predný okraj obalu, aby ich chránil pred dažďom. Nelepte jednotlivé steblá natrvalo.

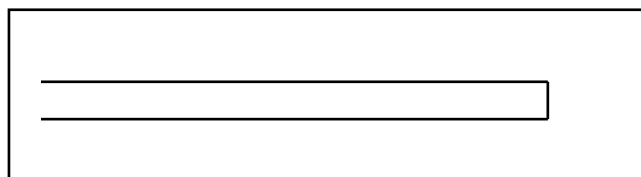
3. Skontrolujte domček.

Zväzok nesmie vypadnúť ani sa posúvať; zaistite ho odnímateľnou lištou alebo pásikom mimo otvorov. Strecha chráni pred dažďom. Dospelý domček pevne prichytí k stene alebo stabilnému plotu.

Pohľad spredu

Pozdĺžny rez stebлом

otvorený vchod

uzavretý koniec

Postav, pozoruj a podel' sa o svoj objav! :-)

Fotku nám pošli s pomocou rodiča alebo učiteľa.

labenka.sk/vytvorili-deti/ | 1

Aby hotel naozaj pomáhal

2/3: starostlivosť o slnečnú časť

Ranné slnko a sucho

Vyberte slnečné chránené miesto orientované približne na východ až juhovýchod, asi 1–1,5 m nad zemou. Domček sa nesmie hojdať. Vchody nech sú voľné, vodorovné alebo mierne sklonené nadol, chránené pred dažďom a prudkým popoludňajším prehriatím.

Čo do tejto verzie nepatrí

Plastové slamky, sklenené trubičky, vlhké alebo rozštiepené stebľa. Šišky a mach nenahrádzajú hniezdne dutiny samotárskych včiel. Postačí malý počet kvalitných dutiniek; veľká dekoratívna stavba nie je cieľom.

Zamurovaný vchod je objav

Niektoré včely uzatvoria vchod blatom alebo kúskami listov. Uzáver neprepichujte. Dnu sa môžu vyvíjať mláďatá aj cez zimu. Hmyz nechytajte a nevkladajte prsty ani predmety do otvorov.

Údržba je súčasťou projektu

Hotel pravidelne sleduje dospelý. Použité stebľa priebežne vyradujte až po potvrdenom vyletení obyvateľov; pri neistote ich ponechajte chránené vonku a poraďte sa s odborníkom. Niektoré jedince sa vyvíjajú dlhšie než jednu sezónu. Obsadené stebľa nevyhadzujte ani neotvárajte. Ponúkajte nové čisté stebľa; cez zimu hotel neprenášajte do tepla.

Pomôž aj okoliu

V blízkosti nech kvitnú rozličné rastliny a zostane kúsok odkrytej pôdy. Hotel je iba doplnok pestrej záhrady. Ak sa neobsadí hneď, pozorujte ďalej.

PODKLADY

Natural History Museum: dutinky a umiestnenie

<https://www.nhm.ac.uk/discover/how-to-make-bee-hotel.html>

NC State Extension: materiály a veľkosť hotela

<https://content.ces.ncsu.edu/how-to-manage-a-successful-bee-hotel/bee-hotel-design-and-placement>

Xerces Society: vývoj obyvateľov a údržba

<https://xerces.org/publications/fact-sheets/tunnel-nests-for-native-bees>

Postav, pozoruj a podel' sa o svoj objav! :-)

Fotku nám pošli s pomocou rodiča alebo učiteľa.

labenka.sk/vytvorili-deti/ | 2

Ďalšie izbičky v záhrade

3/3: priestor aj pre ďalší hmyz a drobných susedov

Hotel nemusí byť jedna vysoká veža. Vytvoríme tri malé miesta: dutinky na slnku, suchý úkryt v závetrí a kúsok rozkladajúceho sa dreva v tieni. Každé ponúka iné podmienky; návštevníkov nemožno zaručiť.

Suchý kút pre lienky a ďalší hmyz

Do malej neošetrenej debničky položte krátke suché vetvičky a kúsky voľnej kôry tak, aby medzi nimi zostali medzery. Dospelý ju zaistí pod prístreškom v pokojnom závetrí. Materiál neupchávajú natesno. Môže poslúžiť ako dočasný úkryt.

Tienistý kút pre chrobáky

Na pevnom mieste pri kríku uložte dva až tri krátke kusy neošetreného dreva s kôrou a okolo nechajte opadané lístie. Drevo sa môže postupne prirodzene rozkladať. Menšie kusy musia ležať stabilne na zemi, aby sa neprevrátili ani neodkotúľali.

Čo nazbierať a čo nechať na mieste

Použite čisté záhradné zvyšky a drevo bez náteru. Dospelý odstráni klince a ostré hrany. Nerozoberajte prirodzené úkryty v lese a nepresúvajte do hotela nájdené živočíchy; nech prídu samy.

Pozorovanie aj starostlivosť

Kôru neodlupujte a obývaný úkryt nerozoberajte kvôli obrázku. Sledujte predovšetkým povrch a okolie. Dospelý kontroluje stabilitu; pri oprave najprv overí, či tým nenaruší obyvateľov. Suchú časť chráňte pred dažďom, drevo v tieni nechajte prirodzene starnúť.

Nie každý návštevník je hmyz

Pod drevom môžu byť aj pavúky, mnohonôžky alebo žižiavky. Patria k drobným záhradným živočíchom, ale nie medzi hmyz. V denníku môžeš zaznamenať aj ich.

Podklady: RSPB a The Wildlife Trusts

<https://www.rspb.org.uk/helping-nature/what-you-can-do/activities/build-a-bug-hotel>

Úkryty v dreve, lístí a suchých vetvičkách

<https://www.wildlifetrusts.org/actions/how-build-bug-mansion>

Postav, pozoruj a podel' sa o svoj objav! :-)

Fotku nám pošli s pomocou rodiča alebo učiteľa.

